

MAARO Romanipoliittisen ohjelman alueellinen toimeenpano, Mikkeli 2025

Seuranta 2024

MAARO-ohjelma on tarkoitettu romanipoliittisen ohjelman ROMPO2 alueellisen toteuttamisen tueksi.

Paikallisessa romanityössä korostuu poikkihallinnollinen yhteistyö, jossa paikalliset romanit ovat keskiössä. MAARO-ohjelman laatiminen ja toimeenpano vahvistaa alueellisesti ja paikallisesti romanien ja heitä edustavien tahojen, järjestöjen, alueellisen romanasian neuvottelukunnan ja muiden romanasioissa toimijoiden kuulemista sekä avaa romaneille uusia paikallistason vaikutusmahdollisuuksia heitä itseään koskevissa asioissa.

TL1 Romanien koulutukseen osallistumisen vahvistaminen kaikissa koulutusmuodoissa ja kaikilla koulutustasoilla

Zetanes- Yhdessä -hankkeen (8/2023–12/2025) avulla on saavutettu Ruke-romanikahvilalla eri ryhmiä, on luontevasti välitetty tietoa monipuolisesti eri asioista. Ruke- kahvila on tärkeä vuorovaikutuksen paikka ja yhteisöllisyyden keskipiste. Siellä on vierailut runsaasti eri sidosryhmien, hankkeiden ja yhdistysten edustajia esittelemässä toimintoja ja palveluitaan sekä saanut kuulla romanien näkemyksiä eri teemojen kehittämiseen ja suunnitteluun. Myös ylisukupolvisuus toteutuu kahvilassa luontevalla tavalla.

Monikulttuuriset opintopolut ovat kehittyneet yhteistyössä Diakin kanssa. Romanilasten perusopetusselvitys on toteutettu kyselynä kahvilalla. Pidennetystä oppivelvollisuudesta on tiedotettu onnistuneesti.

Edelleen kehitettävää on toiminnassa vanhemmuuden tukemiseksi, perheiden kanssa tehtävässä työssä sekä ikäihmisten parissa. Tärkeää on edelleen kiinnittää huomioita nivelvaiheisiin, identiteetin ja itsetunnon vahvistamiseen ja näiden seurantaan. Tässä koulunuorisotyöntekijän kanssa yhteistyö tärkeää.

TL 2 Ammatillisen osaamisen, työllisyyden, yrittäjyyden ja työmarkkinoille integroitumisen edistäminen

Kesätyömahdollisuuksista on hyvin saatu tietoa nuorille. Tässä tarvitaan hyvää yhteistyötä mm. kaupungin ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Kahvilalla on käsitelty yrittäjyysteemoja ja mm. romaniyrittäjien onnistumistarinoita.

Kehitettävää on tietoisuuden lisäämisessä koulutettujen romanien työntekijäosaamispotentialista. Anonyymien rekrytoinnin käyttöä kannatetaan. Oppisopimuskoulutusten mahdollisuuksia toivotaan eri aloille, näitä ei vielä ole juurikaan.

TL 3 Romaniväestön yhdenvertaisen kohtelun ja palvelujen käytön ja niiden vaikuttavuuden edistäminen peruspalveluissa sekä asumisessa

Ajantasaisen tiedon saaminen eri palveluista toteutuu melko hyvin. Digitaalitojen hyödyntämisen mahdollisuuksia asiainnissa on edistetty digitaatoneuvonta-illoilla, joita on toteutettu yhteistyössä Kyllä onnistuu! – hankkeen kanssa. Digitaalitojen tarve on noussut esille ikäihmisten Elämäniloa arkeen -hankkeen kerhossa.

TL 4 Romanikielen, taiteen ja -kulttuurin säilymisen ja kehittämisen tukeminen

Romanikielen säilyttämiseen on ilmennyt nuorilla romaneilla innostusta.

Kielenelvytysohjelmasta 2030 on haettavissa rahoitusta. Oma kieli on tärkeä osa itsetuntoa ja omaa identiteettiä. Mikkelissä rahoitusta ei ole haettu. Kielen opetus ei ole paikallisesti edennyt eikä myöskään taiteen perusopetus eikä musiikkikerho.

Romanikulttuuria tukevia tapahtumia on järjestetty, kuten valokuvanäyttely, pukuompelukurssi.

Tarvetta olisi edelleen perimätiedon kokoamiseen asiantuntijatuella.

TL 5 Romaniväestön voimaannuttaminen ja osallisuuden vahvistaminen

Elintapaohjauksen iltoja on järjestetty sekä erilaisia hyvinvointia ja osallisuutta tukevia leirejä taloudellisten resurssien puitteissa. Sastipe tukke! (Terveyttä sinulle!) toteutuu. Säännöllisesti kokoontuu Saimaa Stadiumilla miesten liikuntaryhmä omalla varausvuorollaan.

TL 6 Tiedotus, viestintä ja media romanien integraation edistäjänä

Romanit toivotaan otettavan luontevana osana yhteisöjä. Vuorovaikutus ja tutustuminen eri ryhmien kesken vähentävät ennakkoluuloja ja sujuvoittavat yhtistyötä eri elämän alueilla. ”Puolestapuhujat” lisäävät romaneihin myönteisen asenteen lisäämistä. Positiivista julkisuutta edelleen hyvä pitää yllä yhteistyössä.

Hankkeet pystyvät edistämään kaksisuuntaisesti vuorovaikutusta romanien ja kaupunkilaisten/kaupungin välillä. Yhteisöllisyyden turvaamiseksi tarvitaan tiloja ja niihin taloudellisia resursseja.

TL 7 Alueellisen ja paikallisen romanityön kehittäminen

Kuulemistilaisuuksia ajoittain ollut. Laajaa vaikuttamistyötä on tärkeä olla yhteiskunnan kaikilla alueilla. Huomioidaan, miten romanit tavoitetaan, ja heidän äänensä saadaan kuuluviin.

TL 8 Kansainvälinen romanityö

Alueellisesti ja paikallisesti on hyödynnetty ESR+-kansalaislähtöiseen kehittämiseen rahoituksia.

Yhteenvedon kokosivat yhteistyössä,

Arja Väänänen, Helena Valentin, Janne Blomerus